

2360 OUD-TURNHOUT
G.P.F./8/ 1438

CORSENDONCA

HEEMKUNDEKRING
OUD-TURNHOUT V.Z.W.

CORSENDONCA - INFO

Trimestriëel tijdschrift

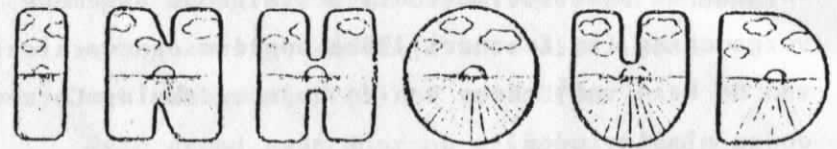
Jaargang 2 nr. 4 December 1985

Verantwoordelijke uitgever

H. Miguet

Sprinkhaanweg 4

2360 Oud-Turnhout

- Verkiezing Raad van Beheer
Hernieuwing lidgeld 1986 Blz. 1
- Feestvergadering voor de leden Blz. 2
- Bezoek Leuvense Verenging voor
Volkskunde - Boek "Arme Heks" Blz. 3 - 4 - 5
- Leo Op de Beeck Blz. 6 - 7 - 8
- Kringnieuws Blz. 9 - 10 - 11
- Herinneringen uit de schooltijd
van 70 - plussers Blz. 12 -13 -14

Verkiezing van de Raad van Beheer.

Volgens de statuten moet bij de volgende algemene vergadering (in februari 1986) opnieuw een verkiezing van de Raad van Beheer van de heemkundekring Corsendonca plaatsvinden.

Personen die zich op één of andere manier willen inzetten voor de werking en de verdere uitbouw van de vereniging worden gevraagd hun kandidatuur in te dienen.

Gelieve in dat geval je naam kenbaar te maken bij Hugo Miguet, voor 8 januari 1986.

De nieuwe Raad van Beheer zal bestaan uit 6 personen.

Hernieuwing lidgeld 1986.

Het lidgeld van de heemkundekring Corsendonca V.Z.W. blijft ook in 1986 100 fr.

Gelieve dit bedrag over te schrijven op rekening nr. 001-1085134-71 van Heemkundekring Corsendonca V.Z.W. Oud-Turnhout, liefst voor 10 januari 1986.

Op die manier word je als lid verder op de hoogte gehouden van en uitgenodigd op alle activiteiten van de kring.

Feestvergadering voor de leden.

Voor de eerste maal organiseert Corsendonca een gezellig samenzijn voor alle leden met echtgeno(o)t(e) of verloofde.

Deze avond gaat door op vrijdag 14 februari 1986 vanaf 20 uur in de Heischuur te Oosthoven. Na een koffietafel en een gebakje kunnen we nog lang gezellig napraten.

Voor de koffietafel, het gebakje en de drank bij het eten vragen we 150 fr. per persoon.

Gelieve in te schrijven bij één van de bestuursleden :

- H. Miguet Sprinkhanenweg 4
- G. Sels Fazantendreef 7
- L. Verstraelen St. Bavostraat 9
- A. Verrycken Nieuwe Staatsbaan 53

En dit voor 25 januari 1986.

Leuven, 20 september 1985.

3.

De Heer H. MIGUET

Sprinkhaanweg 4

2360 OUD-TURNHOUT

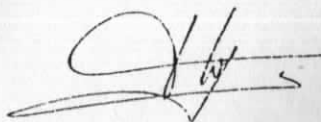
Waarde Vriend,

Namens de L.V.V. hecht ik eraan u en uw medewerkers nogmaals welgemeend te danken voor de fijne en verzorgde ontvangst.

Alles was piekfijn voorbereid en het programma was zeer gevarieerd, zodat iedereen er zijn gading in kon vinden. Iedereen heeft genoten van de Kempense koffietafel, en de Korhaan als lokale lekkernij mag er zijn. Om dan nog te zwijgen van het edel Corsendonk-vocht.

Dat de boeiende publikatie Arme heks van G. Sels verschenen is n.a.v. ons bezoek, bewijst dat men er iets speciaals heeft willen maken. En dat is het ook in alle opzichten geweest.

Nogmaals hartelijk dank en vriendelijke groet. En ik hoop dat we contact blijven onderhouden via onze wederzijdse publikaties.

S. TOP - Voorzitter

4.

Leuvense Vereniging voor Volkskunde.

Zoals in het vorige informatieblad meegedeeld, bracht de Leuvense Vereniging voor Volkskunde een bezoek aan Oud-Turnhout op 15 september 11. De brief van prof. S. Top, voorzitter L.V.V., toont de tevredenheid van de deelnemers over de ontvangst door onze kring en over het programma dat wij hen hebben aangeboden.

Wij van onze kant, zijn ook blij van tijd op die manier te kunnen naar buiten treden.

Arme Heks.

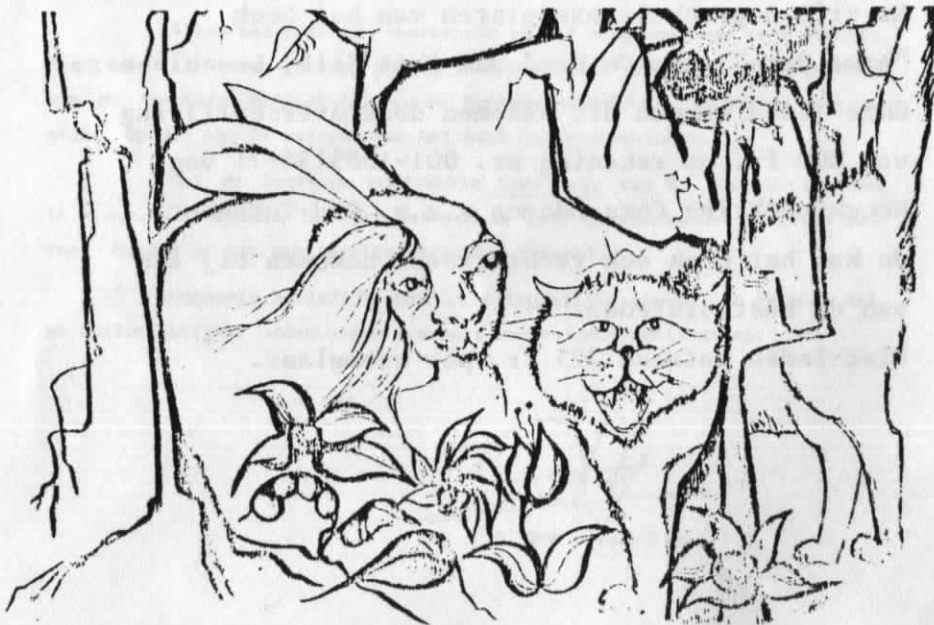

Er zijn nog enkele exemplaren van het boek "Arme Heks", van de hand van Gust Sels, beschikbaar. Onze leden kunnen dit bekomen door overschrijving van 300 fr. op rekening nr. 001-1085134-71 van Heemkundekring Corsendonca v.z.w. Oud-Turnhout. Je kan het boek ook rechtstreeks bekomen bij één van de bestuursleden. Niet-leden betalen 325 fr. per exemplaar.

ARME HEKS

Heksenbijgeloof, heksenvervolging en Oud-Turnhoutse sagen over
heksrij en aanverwante magie

Gust Sels

Leo Op de Beeck.

Wij ontvingen onlangs een schrijven van de heer Guido Op de Beeck, zoon van wijlen Leo Op de Beeck. Misschien hebben een aantal leden persoonlijk eenzelfde schrijven ontvangen.

De Heemkundekring wil graag aan dit initiatief meewerken. Daarom drukken wij deze brief af op de volgende bladzijden.

Indien iemand informatie (eventueel ook mondelinge), documentatie, foto's, herinneringen ... over Leo Op de Beeck bezit, mag hij (zij) dit steeds melden, ofwel rechtstreeks aan Guido (adres zie verder), of aan Hugo Miguet (Sprinkhanenweg 4, Oud-Turnhout). Zoals Guido schrijft kan alles bijdragen tot een meer volledig beeld van een man die een belangrijk stuk van zijn leven in Oud-Turnhout heeft geleefd en gewerkt.

Van harte dank voor jullie medewerking.

Guido Op de Beeck
Meikeverslaan 28
1170 Brussel
Tel. 02/672.58.38

Brussel, Allerzielen 1985.

7.

Mevrouw, Mijnheer,

In 1988 zal het zestig jaar geleden zijn dat Leo Op de Beeck zijn eerste, nog bescheiden literaire werkje publiceerde : het kinderboek "Pi. Uit het Leven van een Kempische Rakker". Ik hoop tegen die tijd een uitvoerig essay over het leven en werk van mijn vader te kunnen voltooien. Dit zou niet alleen een uiting zijn van een vanzelfsprekende filiale piëteit maar ook een poging om terug belangstelling te wekken voor een schrijver die, net als de andere Kempische vertellers, ten onrechte vergeten dreigt te worden. Enkele jaren geleden kwamen er voor een herdenking aan het monument van Jozef Simons te Turnhout slechts een vijftal mensen opdagen. Dit mag niet zo blijven. Als er over deze auteurs opnieuw publicaties verschijnen, zal dit misschien leiden tot een heruitgave van hun werken. Een herontdekking van de regionalistische literatuur zou trouwens perfect kaderen in de ecologische droom die nu alom de geesten beroert.

De door mij geplande monografie zal beginnen met een uitgebreide biografische schets, waarin veel plaats zal worden ingeruimd aan vaders werkzaamheden als pedagoog, dialectverteller en folklorist, bibliothecaris, animator van het plaatselijk verenigingsleven en reisleader bij een Turnhouts reisagentschap, alsmede aan zijn vele en gewaardeerde activiteiten in het kader van de Vereniging van Kempische Schrijvers. Het tweede hoofdstuk omvat een samenvatting en een bespreking van elk der 32 boeken die mijn vader heeft geschreven, alsook van zijn bijdragen aan drie collectieve werken. Hierbij zal ik vooral aandacht schenken aan details die heemkundig interessant zijn, want ik ben van oordeel dat vaders werk belangrijk is voor de kennis van volk en streek. In de mate van het mogelijke zal ik ook trachten zijn hoorspelen en zijn talrijke in dagbladen en illustraties verschenen verhalen terug te vinden en deze eveneens bespreken. In een derde hoofdstuk wil ik een poging tot herwaardering wagen, met uitlopers naar het werk van andere regionalistische schrijvers in binnen- en buitenland. Daarna volgen een bibliografie en gegevens omtrent de oplagen van de boeken.

./...

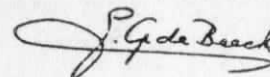
Ik zou u zeer erkentelijk zijn indien u me wilde helpen. U kent misschien, in verband met mijn vader, een aantal feiten en anecdotes die ik zelf niet ken. U bezit misschien oude foto's, brieven, kranteknipfels, oude tijdschriften met bijdragen van of over mijn vader, aankondigingen van of uitnodigingen voor een voordracht, een vertelavond of een viering, feestprogramma's, teksten van toespraken... U mag niet te vlug zeggen dat u niets te vertellen of niets bewaard hebt. Iedereen heeft herinneringen en iedereen heeft thuis wel ergens een "oude doos" vol dingen uit het verleden. Of u kent misschien mensen die me over bepaalde aspecten van vaders leven en werk kunnen informeren, mensen aan wie ik zelf niet onmiddellijk zou denken. Ook eerste uitgaven van vaders boeken, uit de jaren twintig en dertig, zijn belangrijk. Ik kan deze dan vergelijken met latere edities en de verschillen nagaan.

8.

Zou u misschien, in een verloren moment, willen proberen voor mij enkele dingen op papier te zetten? Of zou u bereid zijn me te ontvangen en me mondeling -- met of zonder bandopnemer, zoals u verkiest -- een aantal gegevens te verstrekken? Mag ik u later eventueel een vragenlijst ter beantwoording toesturen? U weet misschien veel meer dan u denkt. Ik kan alle inlichtingen en alle suggesties gebruiken, hoe meer, hoe liever, want alles is belangrijk. Wat studies over Vlaamse schrijvers vaak minder aantrekkelijk maakt is juist de karigheid van het biografisch materiaal. Indien u me helpt zoveel mogelijk gegevens te verzamelen kan ik misschien ook mijn optiek wijzigen : mocht ik meer en beter materiaal vinden dan ik dacht, dan kan mijn essay misschien meer worden dan een literaire monografie en uitgroeien tot een waar document over het leven van een idealistische plattelandsonderwijzer in de Kempen tussen 1925 en 1970. Als het zo iets wordt -- ik hoop het van harte maar kan niet beloven dat het dan in 1988 klaar zal zijn want ik ben een gruwelijke perfectionist -- zou ik natuurlijk ook, veel meer dan in een normale literaire studie gebruikelijk is, aandacht besteden aan de echtgenote van de schrijver : mijn moeder, die deze zomer overleden is. Het boek zou dan een klein monument worden voor hen beiden. Maar dit is misschien te hoog gegrepen, ik weet het niet...

Ik dank u bij voorbaat zeer hartelijk voor uw steun en medewerking.

Met vriendelijke groeten,

G. Op de Beeck.

Kringnieuws.

Heemkundemuseum.

Op 7 november 11. stemde de gemeenteraad het principieel akkoord om de zolder van het oude gemeentehuis ter beschikking te stellen aan de heemkundekring.

Corsendonca wil hier een klein museum uitbouwen rond heemkundige thema's. Doch naast deze tentoonstellingsfunctie wil men ook aan deze ruimte een raadplegingsfunctie geven. Eenmaal geklasseerd, zal het archief van de kring (hoe beperkt misschien nog op dit ogenblik) op geregelde ogenblikken worden opengesteld voor de bevolking.

Uiteraard zal de zolder naast een tentoonstellingsfunctie en een raadplegingsfunctie ook dankbaar gebruikt worden als stockeerruimte voor het materiaal dat de kring momenteel in zijn bezit heeft.

Werk aan de winkel dus.

Vergaderingen van de heemkundekring.

Op een bijeenkomst in beperkte groep nam het bestuur enkele principiële beslissingen inzake vergaderingen voor de toekomst.

Tot nogtoe werden steeds voor alle vergaderingen alle "actieve leden" uitgenodigd. In de toekomst komt hierin een wijziging. Het bestuur ziet twee verschillende soorten vergaderingen :

- organisatorische vergaderingen, waarop het bestuur zal aanwezig zijn en waar enkel praktische, administratieve punten worden besproken en afgehandeld. Dit zou om de 2 maanden worden gehouden.
- werkvergaderingen, waarop alle leden welkom zijn. Op deze bijeenkomsten wordt bv. een thema waar één van de leden mee bezig is toegelicht. Hiermee kan een gesprek of discussie gepaard gaan. De bedoeling is om aan de leden kenbaar te maken wat leeft binnen de kring. Een werkvergadering wordt alternerend met een organisatorische vergadering om de twee maanden georganiseerd; de data verschijnen in dit informatieblad, met - in de mate van het mogelijke - een vermelding van het onderwerp. Alle geïnteresseerde leden worden dan op die manier uitgenodigd.

Het bestuur hoopt op die manier enerzijds het vaak veel te lange gepraat over praktische problemen op de gewone vergaderingen te verhinderen en anderzijds alle leden dichter bij de echte werking van de kring te betrekken.

Aanwinsten van de kring.

11.

- De kabinetskaart der Oostenrijkse Nederlanden (de Ferraris-kaart), die onze gebieden voorstelt op 't einde van de 18de eeuw, werd aangekocht.
- Op de zolder van de vroegere brouwerij Meynendonckx kon de heemkundekring nog een aantal documenten, akten, foto's ... op de kop tikken.

Verenigingsbeurs.

De heemkundekring zal aanwezig zijn met een informatieve stand op de verenigingsbeurs van 22, 23 en 24 februari 1986.

Deze beurs wordt ingericht door de Cultuurraad en gaat door in de Heischuur te Oosthoven.

Herinneringen uit de schooltijd van 70-plussers.

12.

- V.A. °1910

- In het begin leerde ik wel goed, dan mocht ik overgaan naar de grote kant (1). In het begin stak ik geregeld mijn vinger op, maar de andere grote leerlingen waren daar helemaal niet mee gediend en schelden me uit voor flauw kind en vanaf dan is het bergaf gegaan met leren en ik keek dan maar altijd af.

Dan ben ik van mijn 9 jaar maar naar de kantschool gegaan waar ik in begin toch dikwijls eruit trok.

Als ik naar de W.C. mocht gaan dan was ik naar huis. Daar kreeg ik dan gemor en dan tikten ze me op mijn vingers.

Ik heb kantles gehad van Toon Meuwissen en Zuster Adulpha. In de kantschool bakte men jaarlijks wafels en in die deeg werden enkele centen verwerkt. Een keer heb ik eens een wafel gehad met 5 centiemmen erin. Dat ben ik nooit vergeten.

- C.J. °1912

13.

- Als kleine bengel had ik een roeter (2), die ik had tam gemaakt. Ik nam hem altijd mee naar school. Daar zat hij dan in de kerstbomen.

Mijn grootvader werkte bij een boer en ik moest die roeter afgeven voor een half frankske. Anders had mijn grootvader gedaan bij die boer die de roeter wou om zijn bengels mee te laten spelen.

We gingen ook kikvorsen vangen en die lieten we in de klas los, zodat heel de klas op stelten stond.

Dat was bij juffrouw Van Laer.

Plezierig was ook als we naar het kapelletje van Rhoode gingen. Dat was éénmaal per jaar. Na het bidden werden wedstrijden gehouden.

Ook met "voorsluit" was het voor de kinderen een plezierige dag.

- V.E. °1911

- Ik ben naar school geweest in Oud-Turnhout bij de nonnekes in de "Bekelaan". Ik zat bij zuster Rosalinda en zuster Micheline.

Ik ben ook in Brussel naar school geweest om frans te leren om te gaan dienen bij rijke heren.

In de kantschool van Oud-Turnhout was het kantkussen van de school, maar men kon dat verdienen door kant te werken. Na een tijd had men genoeg

kant gewerkt dat het kussen van u was.

14.

- V.M.M. °1902

- Als ik 6 jaar was ging ik naar de school in Schoonbroek bij meester Op de Beeck en zijn vrouw. De meester en de juffrouw hadden allebei 2 kanten in de klas. De grote kant en de kleine kant. Na de juffrouw moest men naar de meester.

- M.J. °1915

- De zusters hielden er rekening mee in het geven van de punten als het een boeredochter was, al rook ze uren boven de wind ... als men er maar spek en eieren naartoe deed dan was men de eerste van de klas.

(1) Verwijzing naar graadklassen waar meerdere leerjaren in 1 klas zaten.

(2) Vlaamse Gaai.

(wordt voortgezet)

Davidfonds.

Davidfonds Oud-Turnhout nodigt uit op
31 januari 1986 om 20 u in de Heischuur
te Oosthoven.

Spreker is Hugo De Ridder, redacteur van
"De Standaard" en auteur van "De keien van
de Wetstraat".

Iedereen van harte welkom.